

Dromen van Oud naar Nieuw

De dertien heilige nachten en de geboorte van het nieuwe jaar

De kerstvakantie valt dit jaar samen met de magische periode die we de dertien heilige nachten noemen. Tussen Kerstnacht (24 december) en Driekoningen (6 januari), zo zegt de traditie, staat de tijd stil en kunnen we beleven hoe de poorten tussen hemel en aarde zich openen. Het is een tijd om 'op adem' te komen en nieuwe inspiratie te vinden.

TEKST: STEVEN DIJKSTRA | ILLUSTRATIES: MARITGEN MATTER

Voor deze heilige nachten, die ook als de 'tijd tussen de jaren' worden omschreven, bestaat een groeiende belangstelling. Allerlei impulsen tot vernieuwing zouden dan ons leven binnen kunnen stromen. De dromen die we tijdens deze nachten hebben, zijn daarbij de grote aandachtstrekkers. Zij zouden ons iets vertellen over het jaar dat nog voor ons ligt. Wat is het geheim van deze dertien heilige nachten? Hoe kunnen we ze gebruiken in onze voorbereiding op het nieuwe jaar?

Vanzelfsprekende verbinding

Op veel vrijescholen is de afgelopen weken het Kerstspel opgevoerd. We zien de herders Gallus, Stichel en Witok in gesprek. Het is donker en bitterkoud. Dan gaan ze slapen in het veld en dromen van een engel, die hen fluistert dat het verwachte kindje Jezus is geboren. Vol vreugde en met nieuwe moed gaan ze vervolgens op pad om de nieuwgeborene te zoeken.

Dit beeld van de herders is karakteristiek voor de vanzelfsprekende verbinding die mensen vroeger met deze bijzondere tijd hadden. Tot niet eens zo heel lang geleden waren ze innig verbonden met het verloop van de seizoenen. In de donkere dagen na Midwinter beleefden ze hoe de natuur dan 'de adem inhield'. Hun ziel trok zich uit de buitenwereld terug, zoals dat ook bij het nachtelijk inslapen gebeurt. Hierdoor kwamen ze ook overdag in een dromerig bewustzijn terecht en konden gedurende de 'heilige' tijd bijzondere ervaringen opdoen. Ze ontmoetten gestorvenen of maakten contact met ongeborn kinderzielen. Deze zielen brachten toekomstimpulsen 'van boven' met zich mee en via droomachtige beelden kregen de mensen hier toegang toe.

Dromen komen uit

Ook al zijn we tegenwoordig wakkerder van aard, we kunnen nog steeds 'contact' met de toekomst maken via onze dromen. Bijna iedereen kent wel iemand die voorspellende dromen zegt te hebben. Maar we weten meestal niet of een droom een toekomstvoorspellend karakter heeft, en zeker niet op welk tijdstip in de toekomst die droom gaat 'plaatsvinden'. Van onze dromen tijdens de dertien heilige nachten kunnen we dit wel weten. En dat werkt stimulerend, zoals ik merkte

toen ik op een gegeven moment 'wakker' werd in mijn droom. Maar ik sliep niet en het was klaarlichte dag:

Ik loop door de straten van Gent, België. Ik ben er al een paar weken voor werk. Als ik een hek passeer, herken ik het en kijk naar het huis wat verderop in de tuin. Er lopen allemaal jonge mensen in en uit en opeens voel ik me alsof ik mijn eigen droom ben binnengewandeld. Ik heb dit al een keer gezien. Terug op mijn hotelkamer lees ik mijn aantekeningenboekje van de dertien heilige nachten van het afgelopen jaar.

Ik ontdek dat ik inderdaad heb gedroomd van dit huis en zijn bewoners in de heilige nacht die samenhangt met de huidige maand. Een paar dagen later komt mijn vriendin langs. Ik vertel haar al wandelende mijn ervaring. "Maar", zeg ik, "ergens klopte het ook niet. In die droom ontmoette ik namelijk in de tuin bij het huis ook Dieneke, een vriendin van vroeger. Eigenlijk zou ik die dus ook nog moeten tegenkomen". Twee seconden nadat ik deze zin uitgesproken heb, komen er uit een zijstraat twee mensen de hoek om gelopen, onder wie Dieneke, die ik al jaren niet gezien heb. Zij vertelt dat ze die dag uit Nederland is aangekomen om een vriendin te bezoeken die gaat promoveren.

Het 'uitkomen' van deze droom voelde als een moment van *magical bliss*. In ieder geval tijdens de dertien heilige nachten beweegt er meer tussen hemel en aarde dan we op het eerste gezicht kunnen zien.

Eén lange nacht

Dromen uit de heilige nachten zeggen op een mysterieuze wijze iets over het jaar dat nog moet (uit)komen. De heilige nachten zijn een spirituele reisbelevens! Hoe zit dat in elkaar? Mijn ervaring is dat elke opeenvolgende heilige nacht correspondeert met een opeenvolgende sterrenmaand, zoals ook wordt beschreven in het boek *Wat de natuurwezens ons te zeggen hebben*. Kerstnacht correspondeert dan met de periode 7 januari – 2 februari, de tweede heilige nacht met de periode 3 februari – 1 maart, enzovoorts tot en met 23 december. De dertien sterrenmaanden opgeteld sparen dan precies de ruimte uit van 24 december tot 6 januari, waarin de dertien heilige nachten vallen.

'Dromen uit de heilige nachten zeggen op een mysterieuze wijze iets over het jaar dat nog moet (uit)komen. De heilige nachten zijn een spirituele reisbelevenis!'

Nu gaan we deze periode anders ervaren door hem te benaderen als één lange nacht tussen het verstrijken van het oude en het dagen van het nieuwe jaar. Een normale nacht bestaat uit drie fases met een eigen sfeer, die we in onze dromen terugzien:

- De eerste fase van een nacht zijn we bezig met de verwerking van de afgelopen dag. De dromen uit deze fase van een heilige nacht gaan over de corresponderende sterrenmaand uit het *afgelopen* jaar.
- In de middenfase van de nacht stemmen we ons geestelijk gezien op anderen af. We dromen dan veelal van een samenzijn met andere mensen. Je kan hier gaan ervaren dat je dan ook les van elkaar krijgt.
- In de derde fase van de nacht ligt de nadruk op het voorbereiden van onze toekomst. De dromen uit deze fase van een heilige nacht hangen daarom samen met gebeurtenissen die in de betreffende sterrenmaand in het *komende* jaar zullen plaatsvinden.

De periode van de heilige nachten zelf komt overeen met de middenfase van een normale nacht, als een op zichzelf staande ruimte in de tijd, waarin we elkaar kunnen ontmoeten. De dromen uit de middenfase van elke heilige nacht hebben op deze ontmoetingen betrekking. Daarom is het ook zo leuk je belevenissen te delen via cursussen of vorm te geven via rituelen. En in de 'lange nacht waarin de tijd slaapt' wisselen verleden en toekomst elkaar dan op een Janusachtige wijze af: terwijl het oude jaar sterft, wordt het nieuwe geboren.

Wat kan je zelf doen?

De 'stilstaande' tijd tussen Kerst en Driekoningen is kostbaar! Daarom enkele tips ter voorbereiding:

- *Terugblik op het afgelopen jaar*

Doe voor de kersttijd begint een zo concreet mogelijke terugblik op het afgelopen jaar. Wat heb je gedaan, wat is je overkomen, welke keuzes heb je gemaakt? Hoe zag dit er aan de buitenkant uit, maar ook: hoe voelde dit aan de binnenkant? Is er een rode draad te ontdekken en wat zou je in het nieuwe jaar anders willen doen?

- *Vooruitblik op het komende jaar*

Laat de terugblik overgaan in een blik op het komende jaar. Welke situaties en beslissingen staan je daar te wachten? Wat wil je nieuw ontwikkelen? Je kan via een hieruit voortvloeiende vraag of thema gericht de nachten ingaan.

- *Wees benieuwd in plaats van nieuwsgierig*

Vanuit de geestelijke wereld stroomt tijdens de dertien heilige nachten de toekomst op ons toe. Stel je daar voor open: probeer dromerig, ontvankelijk door de dag te gaan. Let op wat

toevallige gebeurtenissen en ontmoetingen je willen vertellen.

- *Innerlijke rust*

Creëer elke dag een moment van stilte. Je kan dan mediteren, je dromen bekijken of de natuur opzoeken. Daar is het meest waarneembaar hoe de materiële en de spirituele wereld elkaar in deze periode 'aanraken'

- *Droom!*

Neem je voor je dromen te onthouden. Leg een speciaal schriftje naast je bed om ze te noteren. Het best doe je dit direct na het ontwaken (ook midden in de nacht, maar hou je enthousiasme binnen de perken! Je hebt wel slaap nodig). Noteer het tijdstip zodat je kan bepalen met welk jaar de droom te maken heeft. Noteer ook de stemming waarmee je ontwaakt en je ingevingen tijdens de erop volgende dag. Zij kunnen je net als je dromen ergens voor wakker maken! Deel je dromen of speel ze na. Hierdoor kunnen je ook nieuwe details te binnen schieten. Kijk later in het jaar je dromen nog eens na.

Verder lezen?

- *Het droomlied* van Olaf Åsteson, Vrij Geestesleven, 1981

(Een oud-Noorse legende, waarin de belevenissen van Olaf Åsteson worden bezongen tijdens de dertien heilige nachten: met inleidende voordrachten van Bernard Lievegoed en Rudolf Steiner)

- *Wat de natuurwezens ons te zeggen hebben*, Wolfgang Weinrauch, Christofloor, 2004

- Droomcursus doen? Informatie over de schrijver? Zie: www.meeroor.nl